Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2346

10.10.2024

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2024/2346

z dne 11. aprila 2024

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za temeljne pravice za proračunsko leto 2022

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za temeljne pravice za proračunsko leto 2022,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0112/2024),

A. ker poročilo o prihodkih in odhodkih ([1]) Agencije Evropske unije za temeljne pravice (v nadaljnjem besedilu: agencija) kaže, da je njen končni proračun za proračunsko leto 2022 znašal 25 857 952 EUR, kar je bilo 4,01 % več kot leta 2021; ker proračun agencije skoraj v celoti izvira iz proračuna Unije;

B. ker v zvezi z javnimi naročili agencije za leto 2022 niso bile sporočene nobene težave, zaradi katerih bi bili potrebni popravni ukrepi, in ker ni tekočih ali zapadlih popravnih ukrepov iz revizij in ocen iz prejšnjih let;

C. ker Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2022 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navaja, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij v vseh pomembnih vidikih;

Proračunsko upravljanje in finančno poslovodenje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je stopnja izvrševanja obveznosti zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2022 znašala 100,00 % (enako kot v letu 2021); ugotavlja, da je stopnja izvrševanja plačil znašala 73,59 %, kar je nekoliko več kot leta 2021, in sicer 2,64 %;

2. ugotavlja, da so bile leta 2022 sprejete tri proračunske dopolnitve, s katerimi se je proračun agencije povečal za 1 562 781 EUR, in sicer s sredstvi, prejetimi na podlagi sporazuma o sodelovanju z uradom za finančni mehanizem sklada za nepovratna sredstva EGP in Norveške, sporazumov o partnerstvu z nacionalnim statističnim uradom Bolgarije, grškim varuhom človekovih pravic in romunskim tožilstvom, pa tudi v zvezi s subvencijo za najemnino, prejeto od avstrijskih organov, in notranjimi namenskimi prejemki;

3. na podlagi poročila Računskega sodišča z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je agencija iz leta 2022 v leto 2023 prenesla več kot 6,4 milijona EUR (26 %) razpoložljivih odobritev za prevzem obveznosti, od tega je bilo 5,9 milijona EUR odobritev iz naslova III za odhodke iz poslovanja (74 % v letu 2021); ugotavlja, da je visoka stopnja prenosov ponavljajoča se težava agencije, ki jo Računsko sodišče redno opaža že več proračunskih let zapored, začenši leta 2018; je seznanjen s ponovnim mnenjem Računskega sodišča, da so ponavljajoče se visoke stopnje prenosov v nasprotju s proračunskim načelom enoletnosti in kažejo na strukturne probleme pri procesu načrtovanja in izvrševanja proračuna; na podlagi odgovora agencije na opažanja Računskega sodišča in poročila agencije z naslovom Ugotovitve Evropskega parlamenta o razrešnici Agenciji Evropske unije za temeljne pravice za leto 2021 in ukrepih, ki jih je sprejela agencija (v nadaljnjem besedilu: poročilo agencije o nadaljnjem ukrepanju), glede visoke stopnje prenosov pri operativnih dejavnostih agencije ugotavlja naslednje: zaradi posebnega okvira, v katerem deluje agencija, je težko prevzeti obveznosti za odhodke iz poslovanja bistveno bolj zgodaj v letu; opravljene so bile izboljšave v informacijskem orodju Matrix za natančnejše spremljanje izvrševanja proračuna in zgodnjo oceno prenosov (posojila C8) v naslednje leto; izvrševanje proračuna bi bilo treba oceniti ob upoštevanju končne realizacije, ki je bila v zadnjih desetih letih višja od 99 %; tako kot v prejšnjih letih priznava, da so visoki prenosi povezani tudi z naravo temeljnih dejavnosti agencije;

([1]) UL C 38, 31.1.2023, str. 189.

Uspešnost

4. z zadovoljstvom ugotavlja, da agencija pri merjenju uspešnosti uporablja sistem 25 ključnih kazalnikov uspešnosti; pozdravlja visoko stopnjo doseganja ključnih kazalnikov uspešnosti v letu 2022, saj je agencija presegla skoraj vse cilje, določene za posamezne kazalnike uspešnosti, pri čemer je ohranila visoko raven zadovoljstva deležnikov z dogodki, ki jih je organizirala, ter ustreznost, uporabnost in zanesljivost svojih rezultatov, prispevala pa je tudi k visoki ravni razumevanja temeljnih pravic in trendov; izreka pohvalo za prizadevanja agencije, ki so prispevala k njenim dosežkom v letu 2022, četudi so bile na novo določene prioritete vseh tekočih dejavnosti ter človeških in finančnih virov ter so bili preloženi in reorganizirani nekateri projekti agencije;

5. z zadovoljstvom ugotavlja uspešnost agencije, zlasti velik obseg izložkov, ustvarjenih v letu 2022, vključno z objavami, sestanki, organizacijo dogodkov, tehnično pomočjo in dejavnostmi krepitve zmogljivosti ter pisnim in ustnim prispevkom; ugotavlja, da je bilo delo agencije v letu 2022 kot referenca navedeno v 213 publikacijah in da so ga mediji omenili 4 319-krat; izreka pohvalo agenciji za dejavnosti na področju strateške prednostne naloge 1 „Prepoznavanje trendov: zbiranje in analiziranje primerljivih podatkov in dokazov“, za katere so deležniki agencije menili, da so najpomembnejše in imajo največjo dodano vrednost; v zvezi s tem je seznanjen z dosežki agencije v letu 2022, kot so objava poročila o Romih v 10 evropskih državah, v katerem so bile med drugim poudarjene izboljšave in vrzeli pri vključevanju Romov, bilten o azilu in migracijah, ki se osredotoča na položaj temeljnih pravic ljudi, ki so prišli iz tretjih držav v države članice in države kandidatke za članstvo v Uniji v zadnjem četrtletju leta 2021, poročilo z naslovom „*Bias in algorithms. Artificial intelligence and discrimination*s“ (Predsodki v algoritmih. Umetna inteligenca in diskriminacija), s katerim je agencija postala prva mednarodna organizacija za človekove pravice, ki se je med drugim spoprijela s predsodki v algoritmih, in je v prvih sedmih dneh po objavi postalo največkrat preneseno poročilo agencije v letu 2022, ter poročilo z naslovom „*Protecting civic space in the EU - Key findings and FRA opinions*“ (Zaščita državljanskega prostora v EU – ključne ugotovitve in mnenja agencije FRA), ki vsebuje pregled glavnih vprašanj državljanskega prostora po vsej Uniji; na podlagi tega poročila izraža pohvalo agenciji, ker je pokazala, da je sposobna vplivati na politične in zakonodajne postopke, povezane z državljanskim prostorom, saj je bila leta 2022 vključena v projekte češkega predsedstva Sveta in Komisije na to temo;

6. pozdravlja pravočasen odziv agencije na nova vprašanja v zvezi s temeljnimi pravicami, denimo s splošnimi smernicami agencije iz njenega poročila o vzpostavitvi neodvisnih nacionalnih mehanizmov za spremljanje spoštovanja temeljnih pravic na zunanjih mejah EU, zagotavljanjem pomoči državam članicam pri vzpostavitvi ali krepitvi nacionalnih mehanizmov za spremljanje spoštovanja temeljnih pravic ter zagotavljanjem ukrepov za zaščito neodvisnosti mehanizma; opozarja, da je treba na podlagi mednarodnega prava vse begunce obravnavati brez diskriminacije;

7. z zadovoljstvom ugotavlja, da je agencija hitro sprejela ukrepe za odziv na razmere na področju človekovih pravic v Ukrajini po ruski nezakoniti in neizzvani invaziji, in sicer z več pomembnimi ukrepi, kot so spletna anketa o izkušnjah razseljenih oseb, ki so zbežali iz Ukrajine, dva biltena o posledicah za temeljne pravice v državah članicah zaradi vojne v Ukrajini, objava preglednice o izvajanju Direktive Sveta 2001/55/ES ([2]) v 16 državah članicah in projekti zbiranja podatkov o izkušnjah žensk, ki bežijo pred vojno, kar zadeva nasilje in druge zlorabe človekovih pravic;

8. priznava vlogo agencije pri opolnomočenju nacionalne infrastrukture za človekove pravice s sodelovanjem in ustvarjanjem sinergij z institucijami za človekove pravice in partnerstvi z institucijami civilne družbe; ugotavlja, da agencija nudi stalno usmerjanje na področju azila in migracij, in sicer z rednimi pregledi zaskrbljenosti glede temeljnih pravic na področju migracij, ki so namenjeni državam članicam; pozdravlja vlogo agencije pri spodbujanju diskurza, ki temelji na človekovih pravicah, z razvojem učinkovitih komunikacij, udejstvovanjem pri razvoju novih digitalnih aplikacij in orodij ter povezovanjem akterjev na področju človekovih pravic za spodbujanje evropskih vrednot in svoboščin;

9. z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je agencija za spremljanje položaja temeljnih pravic in pravne države na Madžarskem odločila, da bo sodelovala z državno univerzo za javno upravo in uradom komisarja za temeljne pravice ter se bo opirala na njune informacije, čeprav obe ustanovi podpirata krhanje temeljnih pravic na Madžarskem; ugotavlja na primer, da je Komisija v svojem poročilu o stanju pravne države za leto 2022 izrazila povečano zaskrbljenost glede neodvisnosti madžarskega komisarja za temeljne pravice; obžaluje, da se je agencija kljub temu odločila, da ne bo ponovno razmislila o sodelovanju z ustanovami, ki v bistvu spodbujajo demokratično nazadovanje, čeprav bi morala biti glavna naloga agencije prispevati k varstvu temeljnih pravic, zlasti v problematičnih primerih, kot je madžarska vlada; poziva agencijo, naj prekine sodelovanje s tema ustanovama in organ za podelitev razrešnice sproti obvešča o napredku v zvezi s tem;

([2]) Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

Povečanje učinkovitosti

10. ugotavlja, da je agencija v letu 2022 z nudenjem strokovnega znanja o temeljnih pravicah nadaljevala sodelovanje in delo z Mrežo agencij na področju pravosodja in notranjih zadev ter agencijami, ki so del te mreže, da bi se obravnavali izzivi na skupnih področjih dela, kot so notranja varnost, migracije, organizirani kriminal, azil in meje; v zvezi s tem zlasti ugotavlja, da je agencija sodelovala z Evropskim inštitutom za enakost spolov pri pripravi raziskave o nasilju nad ženskami, z Agencijo Evropske unije za azil pri pregledu nekaterih modulov usposabljanja in pripravi knjižice o začasni zaščiti za skrbnike otrok brez spremstva, z Agencijo Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj pri omogočanju usposabljanj o podatkih o kaznivih dejanjih iz sovraštva in poročanju ter z Agencijo Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah pri pripravi priročnika o kibernetski kriminaliteti in temeljnih pravicah; je seznanjen, da je agencija leta 2022 sodelovala z agencijami in drugimi subjekti onkraj Mreže agencij na področju pravosodja in notranjih zadev, kot so Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, Evropski organ za delo in Eurostat; spodbuja, naj se preučijo in opredelijo nadaljnje sinergije, da bi povečali učinkovitost in zmanjšali stroške;

11. na podlagi odgovorov agencije na pisna vprašanja Parlamenta ugotavlja, da je sprejela pobude za povečanje učinkovitosti in prihranke, in sicer z avtomatizacijo ponavljajočih se nalog, opredelitvijo in novo zasnovo sedanjih poslovnih procesov, pregledom organizacijske strukture za boljšo uporabo obstoječih virov, bolj sistematičnim vzpostavljanjem platform za sodelovanje, poenostavitvijo pravil in postopkov, ki se uporabljajo za upravljanje finančnih in človeških virov, ter kvalitativnimi ocenami prizadevanj za povečanje učinkovitosti;

12. pozdravlja, da je agencija v letu 2022 še naprej avtomatizirala in racionalizirala kadrovske postopke, tudi z razširitvijo uporabe sistema Sysper; v zvezi s tem ugotavlja, da je agencija uvedla novo orodje za zaposlovanje, da bi olajšala izbor in ustvarila uporabniku prijaznejšo izkušnjo za kandidate in kadrovsko službo, ter da je uvedla dodatna podatkovna orodja za avtomatizacijo nekaterih vidikov postopka obdelave plačilnih list; ugotavlja tudi, da je agencija medtem prevzela sistem Komisije za elektronsko arhiviranje in upravljanje evidenc (ARES), na podlagi katerega je bila vključena rešitev EU Sign, ki omogoča uporabo kvalificiranega elektronskega podpisa; pozdravlja zaključek priprav na uvedbo orodja Komisije za upravljanje javnih naročil (e-javno naročanje) v letu 2023;

13. je seznanjen s pristopom agencije „storiti več z manj“, pri čemer je z uporabo notranjih virov za razvoj novih aplikacij IT in novih tehnologij v oblaku, s katerimi je agencija dodatno optimizirala svojo infrastrukturo IT, že prihranila 350 000 EUR, po pričakovanjih pa bo prihranila še dodatnih 200 000 EUR; ugotavlja, da si agencija prizadeva za učinkovitost pri uporabi svojih virov, med drugim s sprejemanjem aplikacij Komisije, znižanjem temperature ogrevanja stavb, uporabo brezpapirnih postopkov na področju financ in sklepanja pogodb ter zmanjšanjem poštnih in kurirskih storitev; spodbuja agencijo, naj prek svojih kanalov za sodelovanje deli najboljše tozadevne prakse z drugimi decentraliziranimi agencijami EU;

14. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da agencija ni med tistimi, ki so pripravile poslovne načrte, da bi izboljšale energijsko učinkovitost in podnebno nevtralnost svojih dejavnosti, oziroma so v svoja letna poročila o dejavnostih vključile eno od oblik okoljskega poročanja in prejele registracijo EMAS; kljub temu na podlagi odgovorov agencije na pisna vprašanja Parlamenta ugotavlja, da je postopek certificiranja EMAS predviden, ko se bo agencija preselila v nove prostore, ki bodo izpolnjevali tudi zahteve evropskega zelenega dogovora; izreka pohvalo agenciji za uvedbo zelenih meril za javna naročila v povezavi z okoljskimi in socialnimi zahtevami ter meril za izbor in dodelitev v okviru omejitev, ki so neločljivo povezane z dejstvom, da agencija večinoma naroča storitve;

Kadrovska politika

15. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2022 uresničen 94-odstotno, saj je bilo zaposlenih 68 od 72 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (enako število odobrenih delovnih mest kot leta 2021); ugotavlja tudi, da je za agencijo v letu 2022 delalo 28,4 pogodbenih uslužbencev v ekvivalentu polnega delovnega časa in 9 napotenih nacionalnih strokovnjakov; je seznanjen z nizko stopnjo fluktuacije zaposlenih (1,9 %) v letu 2022; poleg tega opaža, da je agencija v letu 2022 še naprej avtomatizirala in racionalizirala kadrovske postopke, da bi še povečala svojo učinkovitost;

16. z zadovoljstvom ugotavlja, da je zastopanost spolov na višjih in srednjih vodstvenih položajih uravnotežena, s 3 moškimi (50 %) in 3 ženskami (50 %) ter 33 ženskami (51 %) med 65 člani upravnega odbora, pa tudi na splošno, saj je med vsemi 105 zaposlenimi v agenciji 57 žensk (54 %); ugotavlja, da je uravnotežena zastopanost spolov eden od glavnih ciljev agencije glede nediskriminacije in da ostaja v središču dela njenih organov, kot je skupina za enakost in raznolikost, ki poskuša spodbujati preprečevanje diskriminacije na podlagi spola v vseh vidikih kadrovskih postopkov v agenciji;

17. ugotavlja, da so bili 1. oktobra 2022 v agenciji zaposleni ljudje iz 23 držav članic; pozdravlja prizadevanja agencije, da bi dosegla geografsko uravnoteženost; ugotavlja, da je v okviru strategije agencije za enake možnosti in preprečevanje diskriminacije tudi spodbujanje raznolikosti, vključno z geografskim ravnovesjem, del splošnih ciljev v kadrovskih postopkih, kot sta zaposlovanje in izbor;

18. ugotavlja, da je agencija sprejela več ukrepov za vključevanje invalidov, tako da je zagotovila nastanitev, izboljšala dostopnost do svojih prostorov, izjemoma omogočala delo na daljavo in redno organizirala usposabljanje za ozaveščenost zaposlenih o invalidnosti; pozdravlja prizadevanja agencije, da bi k prijavi za pripravništvo spodbudila invalidne kandidate; ugotavlja, da agencija pripravlja tudi politiko podpore invalidom;

19. ugotavlja, da je agencija podpirala dobro počutje zaposlenih z nudenjem storitev psihološke podpore, spodbujanjem telesne dejavnosti na podlagi nove sheme, sprejete leta 2022, ki zagotavlja finančni prispevek za članstvo v športnih dejavnostih, in sprejetjem pravil Komisije o hibridnem delu;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

20. ugotavlja, da so bili življenjepisi in izjave o interesih članov upravnega odbora in vodstva objavljeni na spletnem mestu agencije; na podlagi poročila agencije o nadaljnjem ukrepanju ugotavlja, da se je agencija odločila, da na svojem spletnem mestu ne bo več objavljala informacij o notranjih strokovnjakih;

21. pozdravlja, da je agencija leta 2022 revidirala/posodobila izjave o interesih vseh zaposlenih in na tej podlagi izdala nekaj preventivnih priporočil; ugotavlja tudi, da imajo zaposleni v agenciji obvezno usposabljanje o etiki in integriteti ter da agencija usmerja ocenjevanje zunanjih dejavnosti; v zvezi s spremljanjem, ali bivši zaposleni agencije spoštujejo veljavne sklepe glede na področju pojava vrtljivih vrat in s tem povezane omejitve, ugotavlja, da agencija preučuje možnost izvajanja naključnih kontrol; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi s tem;

22. ugotavlja, da je agencija leta 2022 ugotovila morebitno tveganje zaznanega nasprotja interesov člana upravnega odbora v povezavi s pogodbo o projektu, ki jo je podpisala agencija, financirala pa se je z nepovratnimi sredstvi EGP/Norveške; ugotavlja, da je bilo na podlagi ocene ugotovljeno, da ni šlo za dejansko nasprotje interesov; vseeno pozdravlja ukrepe, sprejete za ublažitev teh tveganj, vključno z zahtevama, da se pred naslednjo sejo upravnega odbora posodobi izjava o interesih zadevnega člana upravnega odbora in da se ta član upravnega odbora vzdrži pri vseh odločitvah, ki jih v zvezi z zadevnim projektom sprejme upravni odbor;

Notranje kontrole

23. ugotavlja, da je agencija leta 2022 ocenila svoje sisteme notranje kontrole in ugotovila, da so učinkoviti ter da so sestavni deli in načela prisotni in na splošno dobro delujejo, pri čemer so nekatere manjše pomanjkljivosti pri načelih 5, 13 in 14 v zvezi s pravočasnim zaključkom poročila o poklicnem razvoju ter potrebo po izboljšanju strategije za upravljanje deležnikov na področju notranjega in zunanjega komuniciranja;

24. ugotavlja, da se izvaja akcijski načrt v zvezi s strategijo agencije za boj proti goljufijam, ki je bila posodobljena leta 2021, pri čemer so bili obravnavani vsi ukrepi vključno z namensko oceno tveganja goljufij, ozaveščanjem zaposlenih o preprečevanju goljufij in pravili za prijavljanje nepravilnosti ter pravočasno posodobitvijo pravnega okvira;

Druge pripombe

25. pozdravlja prizadevanja agencije, da bi povečala svojo prepoznavnost v javnosti in prisotnost na spletu; pozdravlja izboljšano metriko agencije v zvezi z uporabo različnih platform družbenih medijev v letu 2022; ugotavlja, da je agencija leta 2022 v družbenih medijih izvedla kampanjo z naslovom Naši podatki, vaš zaveznik, da bi mlade seznanila s podatkih o mladih, ki jih lahko uporabijo pri zagovorništvu; ugotavlja tudi, da je agencija v letu 2022 (so)organizirala 134 srečanj in dogodkov, vključno z delavnicami in spletnimi seminarji, pa tudi četrti dialog o temeljnih pravicah v Parizu v sodelovanju s francoskim predsedstvom Sveta, pisarnami za stike Komisije in Parlamenta v Franciji in mestom Pariz ter nasploh prvo srečanje voditeljev in strokovnjakov na področju človekovih pravic z naslovom „*Putting human rights at the heart of Europe's future*“ (Človekove pravice v središče prihodnosti Evrope), na katerem se je zbralo 60 različnih deležnikov;

26. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 11. aprila 2024 ([3]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([3]) Sprejeta besedila, P9_TA(2024)0280.